

2023/2425

26.10.2023

ZALECENIE KOMISJI (UE) 2023/2425

z dnia 20 października 2023 r.

w sprawie koordynacji reakcji na incydenty wynikające w szczególności z rozpowszechniania nielegalnych treści, zanim rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 („akt o usługach cyfrowych”) zacznie być w pełni stosowane

(notyfikowana jako dokument nr C(2023) 7170)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 292,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Świat przeżywa obecnie bezprecedensowy okres naznaczony konfliktami i niestabilnością. Kryzys ten zainicjowała rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie, a pogłębił atak terrorystyczny Hamasu na naród izraelski. Zważywszy na szeroki zasięg mediów społecznościowych przemoc i wojna coraz częściej odbijają się szerokim echem w środowisku internetowym w Unii. Powoduje to bezprecedensowy wzrost liczby nielegalnych i szkodliwych treści rozpowszechnianych w internecie, w tym skoordynowanych działań mających na celu rozpowszechnianie w całej Unii dezinformacji i informacji wprowadzających w błąd w związku z takimi kryzysami międzynarodowymi.
- (2) Istotną rolę w rozpowszechnianiu informacji w całej Unii odgrywają w szczególności platformy internetowe. Z jednej strony platformy internetowe stanowią kluczowe kanały komunikacji dla obywateli Unii i mogą dostarczać istotnych informacji rządów i władzom. Ułatwiają one debatę publiczną i rozpowszechnianie informacji, opinii i idei wśród społeczeństwa oraz wpływają na sposób, w jaki obywatele uzyskują i przekazują informacje w internecie. Z drugiej strony platformy internetowe mogą być niewłaściwie wykorzystywane jako narzędzie do rozpowszechniania i nagłaśniania nielegalnych lub szkodliwych treści w internecie.
- (3) W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 ⁽¹⁾ Unia ustanowiła przełomowe przepisy mające na celu zabezpieczenie unijnego internetowego środowiska informacyjnego, które gwarantują swobodny dostęp do informacji, zwłaszcza w czasach konfliktu, ale które również wymagają podejmowania skutecznych reakcji na rozpowszechnianie nielegalnych treści w internecie i zagrożenia dla dyskursu obywatelskiego, wyborów i bezpieczeństwa publicznego. Rozporządzenie to przyczynia się do prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego usług pośrednich poprzez ustanowienie zharmonizowanych przepisów dotyczących bezpiecznego, przewidywalnego i budzącego zaufanie środowiska internetowego, które sprzyja innowacjom i w którym skutecznie chronione są prawa podstawowe zapisane w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej ⁽²⁾.
- (4) Rozporządzenie to osiąga ten cel w szczególności poprzez nałożenie konkretnych obowiązków w zakresie należytej staranności dostosowanych do konkretnych kategorii dostawców usług pośrednich oraz poprzez wprowadzenie struktury zarządzania, która ma zapewnić współpracę i koordynację między właściwymi organami państw członkowskich a Komisją w zakresie monitorowania i egzekwowania tych obowiązków, co obejmuje możliwość sporządzania protokołów kryzysowych zgodnie z art. 48.
- (5) Chociaż rozporządzenie (UE) 2022/2065 zacznie być w pełni stosowane dopiero od dnia 17 lutego 2024 r., już teraz ma zastosowanie do dostawców platform internetowych i wyszukiwarek internetowych, które w dniu 25 kwietnia 2023 r. Komisja wskazała jako bardzo duże platformy internetowe i bardzo duże wyszukiwarki internetowe na podstawie art. 33 ust. 4 tego rozporządzenia ⁽³⁾. Chociaż państwa członkowskie są zobowiązane do wyznaczenia swoich koordynatorów ds. usług cyfrowych i innych właściwych organów krajowych odpowiedzialnych za monito-

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (akt o usługach cyfrowych) (Dz.U. L 277 z 27.10.2022, s. 1).

⁽²⁾ Art. 1 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2022/2065.

⁽³⁾ Wykaz wskazanych usług opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* na podstawie art. 33 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2022/2065: Dz.U. C 249 z 14.7.2023, s. 2.

rowanie i egzekwowanie rozporządzenia (UE) 2022/2065 do dnia 17 lutego 2024 r. ⁽⁴⁾, Komisja już teraz może korzystać z uprawnień w zakresie egzekwowania przepisów powierzonych jej na podstawie rozdziału IV sekcja 4 tego rozporządzenia wobec bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych, które wskazała w dniu 25 kwietnia 2023 r. ⁽⁵⁾.

- (6) Aby zapewnić skuteczne monitorowanie i egzekwowanie przepisów rozporządzenia (UE) 2022/2065 przez Komisję w odniesieniu do wskazanych bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych, konieczna jest jednak pomoc i aktywna współpraca ze strony organów krajowych państw członkowskich. W kilku przypadkach przepisy rozdziału IV sekcja 4 tego rozporządzenia wyraźnie zobowiązują Komisję do współpracy z Europejską Radą ds. Usług Cyfrowych (zwaną dalej „Radą ds. Usług Cyfrowych”) ⁽⁶⁾, koordynatorami ds. usług cyfrowych i innymi właściwymi organami krajowymi, którym państwa członkowskie planują powierzyć monitorowanie i egzekwowanie tego rozporządzenia na swoim terytorium.
- (7) Fakt, że kilka państw członkowskich nie wyznaczyło jeszcze swoich koordynatorów ds. usług cyfrowych oraz że Rada ds. Usług Cyfrowych nie została jeszcze utworzona, utrudnia monitorowanie i egzekwowanie tego rozporządzenia przez Komisję w okresie, gdy nie weszło ono jeszcze w pełni w życie, w odniesieniu do wskazanych bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych, do których rozporządzenie (UE) 2022/2065 ma już zastosowanie ⁽⁷⁾. Komisja stawia sobie jednak za cel zapewnienie pełnej skuteczności tego rozporządzenia w odniesieniu do dostawców tych usług.
- (8) Do dnia przyjęcia niniejszego zalecenia mniej niż 10 % państw członkowskich formalnie wyznaczyło już swojego koordynatora ds. usług cyfrowych. Niemniej jednak w wielu państwach członkowskich wstępnie zidentyfikowano istniejące organy regulacyjne, które mają pełnić rolę koordynatora ds. usług cyfrowych, i zainicjowano krajowe procesy ustawodawcze. W związku z tym Komisja zachęca państwa członkowskie, aby do czasu pełnego wprowadzenia struktury zarządzania przewidzianej w rozporządzeniu (UE) 2022/2065 wyznaczyły niezależny organ, który będzie częścią nieformalnej sieci przyszłych koordynatorów ds. usług cyfrowych, ponieważ odgrywają oni zasadniczą rolę w identyfikowaniu incydentów i reagowaniu na nie, w szczególności jeśli chodzi o incydenty wynikające z rozpowszechniania nielegalnych treści, stwarzające wyraźne ryzyko zastraszania grup ludności i destabilizacji struktur politycznych i społecznych w Unii lub na części jej terytorium, w tym incydenty, które mogą prowadzić do poważnego zagrożenia dla bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego w Unii lub na znacznej części jej terytorium. Zachęca się je do regularnych spotkań we własnym gronie oraz z Komisją w ramach nieformalnej sieci w celu omawiania takich incydentów wynikających z rozpowszechniania nielegalnych treści udostępnianych na bardzo dużych platformach internetowych i za pośrednictwem bardzo dużych wyszukiwarek internetowych, do których to platform i wyszukiwarek wspomniane rozporządzenie ma już zastosowanie. Incydenty takie mogą obejmować w szczególności rozpowszechnianie nielegalnych treści w związku z konfliktami międzynarodowymi, aktami terrorystycznymi, stanami zagrożenia zdrowia publicznego, procesami wyborczymi itp.
- (9) Komisja zachęca również do zwoływania specjalnych posiedzeń w reakcji na dany incydent, aby zapewnić sprawną, skoordynowaną i proporcjonalną reakcję w świetle stosowania rozporządzenia (UE) 2022/2065 przez dostawców, a także aby usprawnić komunikację w nagłych sytuacjach między instytucjami Unii i państwami członkowskimi i zapewnić im powszechną orientację sytuacyjną.

⁽⁴⁾ Zob. art. 49 pkt 3 rozporządzenia (UE) 2022/2065.

⁽⁵⁾ Na podstawie art. 56 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2022/2065 Komisji przysługują wyłączne uprawnienia do nadzorowania i egzekwowania przepisów rozdziału III sekcja 5 rozporządzenia (UE) 2022/2065, w których przewidziano szersze obowiązki w zakresie należytej staranności, które mają zastosowanie do wskazanych bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych. Na podstawie art. 56 ust. 3 tego rozporządzenia Komisji przysługują również uprawnienia do monitorowania i egzekwowania obowiązków w zakresie należytej staranności określonych w tym rozporządzeniu – innych niż obowiązki ustanowione w rozdziale III sekcja 5 wspomnianego rozporządzenia – wobec dostawców bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych.

⁽⁶⁾ Zgodnie z art. 61 rozporządzenia (UE) 2022/2065 Rada ds. Usług Cyfrowych jest niezależną grupą doradczą, w skład której wchodzi koordynatorzy ds. usług cyfrowych, doradzającą w kwestiach nadzoru nad dostawcami usług pośrednich.

⁽⁷⁾ Zgodnie z art. 63 rozporządzenia (UE) 2022/2065 Rada ds. Usług Cyfrowych ma między innymi doradzać Komisji i koordynatorom ds. usług cyfrowych w sprawie odpowiednich czynności sprawdzających i środków z zakresu egzekwowania przepisów, w szczególności w odniesieniu do dostawców bardzo dużych platform internetowych lub bardzo dużych wyszukiwarek internetowych, z uwzględnieniem w szczególności przysługującej dostawcom usług pośrednich swobody świadczenia usług w całej Unii.

- (10) Państwa członkowskie zachęca się również do wspierania Komisji w wykonywaniu jej zadania polegającego na monitorowaniu i egzekwowaniu rozporządzenia (UE) 2022/2065 w odniesieniu do wskazanych bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych. W tym kontekście zachęca się państwa członkowskie do gromadzenia dowodów dotyczących rozpowszechniania nielegalnych treści za pośrednictwem bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych na ich terytorium oraz do dzielenia się tymi dowodami z Komisją, aby umożliwić jej właściwe i szybkie reagowanie na takie treści.
- (11) Rozporządzenie (UE) 2022/2065 nie przesądza, czy dany rodzaj treści kwalifikuje się jako nielegalne treści. O niezgodności treści z prawem decydują przepisy prawa krajowego lub, w zharmonizowanych obszarach, przepisy europejskie. Szereg aktów prawa Unii przewiduje ramy prawne mające zastosowanie do niektórych szczególnych rodzajów nielegalnych treści, które są przedstawiane i rozpowszechniane w internecie, oraz harmonizuje to, co należy uznać za nielegalne w całej Unii. W szczególności w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/541 ⁽⁸⁾ ustanowiono normy minimalne dotyczące definicji przestępstw i sankcji w dziedzinie przestępstw terrorystycznych, przestępstw dotyczących grupy terrorystycznej oraz przestępstw związanych z działalnością terrorystyczną, jak również środki ochrony i wsparcia ofiar terroryzmu i pomocy tym ofiarom.
- (12) Ponadto w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/784 ⁽⁹⁾ wyraźnie wskazano, co stanowi treść o charakterze terrorystycznym w internecie, a mianowicie że są to materiały, które podlegają do popełnienia przestępstwa terrorystycznego, pochwalają akty terrorystyczne, popierają popełnianie takich przestępstw, nakłaniają do popełnienia lub przyczynienia się do przestępstw terrorystycznych, nakłaniają do uczestnictwa w działaniach grupy terrorystycznej, udzielają instruktażu w zakresie wytwarzania szeregu rodzajów broni do celów terrorystycznych lub wyrażają groźbę popełnienia przestępstwa terrorystycznego. Stwarza ono również ramy prawne umożliwiające państwom członkowskim kierowanie do dostawców usług hostingowych nakazów usunięcia, które zobowiązują ich do usunięcia danych treści w ciągu jednej godziny. Ponadto zobowiązano w nim dostawców usług hostingowych narażonych na treści o charakterze terrorystycznym do wdrożenia szczególnych środków w celu zapobiegania wykorzystywaniu ich usług do niewłaściwych celów.
- (13) Podobnie w decyzji ramowej Rady 2008/913/WSiSW ⁽¹⁰⁾ zobowiązano państwa członkowskie do kryminalizacji szeregu czynów umyślnych związanych z publicznym nawoływaniem do przemocy lub nienawiści skierowanej przeciwko grupie osób, którą definiuje się według rasy, koloru skóry, wyznawanej religii, pochodzenia albo przynależności narodowej lub etnicznej, lub przeciwko członkowi takiej grupy. Zobowiązano w niej również państwa członkowskie do kryminalizacji czynów umyślnych obejmujących a) próbowanie, negowanie lub rażące pomniejszanie zbrodni ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko pokojowi, skierowanych przeciwko grupie osób, którą definiuje się według rasy, koloru skóry, wyznawanej religii, pochodzenia albo przynależności narodowej lub etnicznej, lub przeciwko członkowi takiej grupy, jeśli czyny takie mogą podburzać do przemocy lub wzbudzać nienawiść skierowaną przeciwko tej grupie lub jej członkowi.
- (14) Komisja przypomina ponadto, że właściwe organy krajowe mogą już wydawać nakazy wobec dostawców usług pośrednich, których usługi są wykorzystywane do rozpowszechniania nielegalnych treści w internecie. W obecnej sytuacji niezwykle ważne jest, aby właściwe organy krajowe szybko identyfikowały takie nielegalne treści w internecie i wydawały nakazy ich usunięcia na gruncie swoich systemów krajowych. Z art. 9 rozporządzenia (UE) 2022/2065 jasno wynika, że takie nakazy mogą być wydawane w wymiarze transgranicznym. Ze względu na ryzyko incydentów sprawą najwyższej wagi jest, aby właściwe organy gromadziły wszelkie niezbędne dowody, aby umożliwić stosowanie skutecznych środków w przypadku nagłaśniania w internecie nielegalnych treści dotyczących często przerażających przestępstw, oraz aby organy te korzystały z uprawnień przyznanych im na mocy różnych instrumentów prawa Unii w celu zwalczania nielegalnych treści.
- (15) Mnogość przepisów krajowych i unijnych oraz różne formy koordynacji w odniesieniu do nielegalnych treści zwiększają potrzebę zapewnienia koordynacji między państwami członkowskimi, dopóki rozporządzenie (UE) 2022/2065 nie zacznie być w pełni stosowane. Podejmowanie szybkich i skoordynowanych działań ma kluczowe znaczenie dla zapobiegania rozpowszechnianiu w internecie nielegalnych treści, w szczególności treści o charakterze terrorystycznym i nielegalnego nawoływania do nienawiści, w tym ich błyskawicznego rozpowszechniania. Brak koordynacji działań podejmowanych na szczeblu krajowym w celu przeciwdziałania nagłaśnianiu nielegalnych

⁽⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/541 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie zwalczania terroryzmu i zastępująca decyzję ramową Rady 2002/475/WSiSW oraz zmieniająca decyzję Rady 2005/671/WSiSW (Dz.U. L 88 z 31.3.2017, s. 6).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/784 z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie przeciwdziałania rozpowszechnianiu w internecie treści o charakterze terrorystycznym (Dz.U. L 172 z 17.5.2021, s. 79).

⁽¹⁰⁾ Decyzja ramowa Rady 2008/913/WSiSW z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie zwalczania pewnych form i przejawów rasizmu i ksenofobii za pomocą środków prawnokarnych (Dz.U. L 328 z 6.12.2008, s. 55).

treści w internecie może zwiększać ryzyko fragmentacji i niepewności prawa oraz zwiększać tarcia i wydłużać czas reakcji. Ponadto, jak uznano w rozporządzeniu (UE) 2022/2065, Komisja jest lepiej przygotowana do egzekwowania tego rozporządzenia wobec dostawców bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych. Warto, aby państwa członkowskie działały w sposób skoordynowany w celu wsparcia ewentualnych działań w zakresie egzekwowania prawa, które Komisja może podjąć w ramach wykonywania swoich uprawnień określonych w rozdziale IV sekcja 4 rozporządzenia (UE) 2022/2065.

- (16) Komisja przypomina ponadto, że istnieje szereg ram regulujących dobrowolną współpracę, które można wykorzystać do zaradzenia rozpowszechnianiu nielegalnych treści w internecie.
- (17) Podejmowanie szybkich i skoordynowanych działań w sytuacjach kryzysowych ma kluczowe znaczenie dla zapobiegania błyskawicznemu rozpowszechnianiu się w internecie nielegalnych treści, w szczególności treści o charakterze terrorystycznym i nielegalnego nawoływania do nienawiści. Protokół kryzysowy UE, opracowany w 2019 r. w kontekście Forum UE ds. Internetu i zaktualizowany w 2023 r., przewiduje dobrowolny mechanizm umożliwiający dostawcom usług internetowych i organom ścigania skoordynowaną i szybką transgraniczną reakcję na prawdopodobny kryzys w środowisku internetowym w następstwie aktu terrorystycznego lub brutalnego aktu ekstremistycznego. Protokół kryzysowy UE, który opiera się na dobrowolnej współpracy między członkami Forum UE ds. Internetu, ustanawia procedury, role i obowiązki kluczowych podmiotów, w szczególności w celu zapobiegania zakłóceniom czynności sprawdzających i zapewnienia gromadzenia dowodów. Państwa członkowskie mogą uruchomić ten protokół w porozumieniu z działającą przy Europolu unijną jednostką ds. zgłaszania podejrzanych treści w internecie. Jednostka ta odgrywa wiodącą rolę w koordynacji między krajowymi organami ścigania a dostawcami usług online. Ważne jest również zachowanie usuniętych treści, gdyż umożliwia to przywrócenia niesłusznie usuniętych treści i ochronę podstawowych wolności.
- (18) W kontekście kodeksu postępowania w zakresie przeciwdziałania nawoływaniu do nienawiści w internecie duże platformy społecznościowe, z których część wskazano jako bardzo duże platformy internetowe na podstawie rozporządzenia (UE) 2022/2065, zobowiązały się do oceny i, w razie potrzeby, usuwania zgłaszanych im treści o charakterze nawoływania do nienawiści w większości przypadków w ciągu 24 godzin. Przestrzeganie przez nie tego zobowiązania ocenia się zaufanych podmiotów sygnalizujących. Komisja i sygnatariusze dokonują obecnie przeglądu kodeksu postępowania, również w kontekście rozpoczęcia stosowania art. 45 rozporządzenia (UE) 2022/2065, w celu wprowadzenia zobowiązań, które mogą pomóc w ograniczeniu ryzyka systemowego i przewidywaniu zagrożeń związanych z falami nielegalnego nawoływania do nienawiści, zanim dane treści zostaną nagłośnione w internecie.
- (19) W rozporządzeniu (UE) 2022/2065 przewidziano mechanizmy koordynacji reakcji w sytuacjach nadzwyczajnych. Jak pokazują jednak niedawne wydarzenia, jeszcze przed 17 lutego 2024 r. jesteśmy świadkami nadzwyczajnych okoliczności, które mają wpływ na europejskie środowisko cyfrowe. Takie nadzwyczajne okoliczności, wywołane konkretnymi incydentami lub kryzysami wynikającymi z rozpowszechniania nielegalnych treści, stwarzają wyraźne ryzyko zastraszania grup ludności i destabilizacji struktur politycznych i społecznych w Unii lub na części jej terytorium. Obecna sytuacja wymaga skoordynowanych działań na szczeblu Unii, na długo przed datą rozpoczęcia stosowania odpowiednich przepisów rozporządzenia (UE) 2022/2065 (tj. 17 lutego 2024 r.).
- (20) W odniesieniu do takich zagrożeń nadzwyczajnych działania podejmowane na szczeblu krajowym w celu przeciwdziałania nagłaśnianiu nielegalnych treści w internecie mogą być nieskoordynowane, prowadząc do fragmentacji i niepewności prawa oraz zwiększając tarcia i wydłużając czas reakcji. Ponadto, jak uznano w rozporządzeniu (UE) 2022/2065, Komisja jest lepiej przygotowana do egzekwowania tego rozporządzenia, jeśli chodzi o systemowe stosowanie przepisów przez dostawców bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych. W związku z tym państwa członkowskie należy zachęcać do działania w sposób skoordynowany w celu wsparcia ewentualnych działań w zakresie egzekwowania prawa, które Komisja może podjąć w ramach wykonywania swoich zadań określonych w rozporządzeniu (UE) 2022/2065.
- (21) Ważne jest, aby w proces planowania krajowych działań mających na celu zwalczanie nielegalnych treści zaangażowane były organy ścigania, tak aby wprowadzane lub planowane środki nie kolidowały z ich pracą, w szczególności w tych przypadkach, gdy istnieje bezpośrednie zagrożenie życia.
- (22) W związku z bezprecedensowym okresem naznaczonym konfliktami i niestabilnością, które mają wpływ na Unię, w niniejszym zaleceniu określono mechanizmy gotowości, współpracy i koordynacji między Komisją a państwami członkowskimi, zanim rozporządzenie (UE) 2022/2065 zacznie być w pełni stosowane z dniem 17 lutego 2024 r., w duchu lojalnej współpracy, aby umożliwić szybkie przejście do stosowania tego rozporządzenia i zapewnić jego pełną skuteczność już na samym początku. Celem niniejszego zalecenia nie jest zastąpienie ani uzupełnienie mechanizmów egzekwowania ani ram regulujących obowiązki określonych w rozporządzeniu (UE) 2022/2065.

- (23) Komisja oceni doświadczenia związane ze stosowaniem niniejszego zalecenia po jego wygaśnięciu, tj. wówczas, gdy rozporządzenie (UE) 2022/2065 zacznie być w pełni stosowane.
- (24) Niniejsze zalecenie powinno być stosowane do dnia 17 lutego 2024 r.,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE:

CEL NINIEJSZEGO ZALECENIA

W niniejszym zaleceniu zachęca się państwa członkowskie do reagowania, przed dniem 17 lutego 2024 r., w skoordynowany i spójny sposób na incydenty wobec bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych wskazanych na podstawie rozporządzenia (UE) 2022/2065, w szczególności na incydenty wynikające z rozpowszechniania nielegalnych treści, stwarzające wyraźne ryzyko zastraszania grup ludności i destabilizacji struktur politycznych i społecznych w Unii lub na części jej terytorium, w tym na incydenty, które mogą prowadzić do poważnego zagrożenia dla bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego w Unii lub na znacznej części jej terytorium.

DEFINICJE

Do celów niniejszego zalecenia stosuje się następujące definicje:

- a) „koordynator ds. usług cyfrowych” oznacza koordynatora ds. usług cyfrowych wyznaczonego przez każde państwo członkowskie na podstawie art. 49 rozporządzenia (UE) 2022/2065;
- b) „Rada ds. Usług Cyfrowych” oznacza Europejską Radę ds. Usług Cyfrowych ustanowioną na podstawie art. 61 rozporządzenia (UE) 2022/2065;
- c) „bardzo duże platformy internetowe” i „bardzo duże wyszukiwarki internetowe” oznaczają platformy internetowe i wyszukiwarki internetowe wskazane na podstawie art. 33 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2022/2065.

ZALECENIA SZCZEGÓŁOWE

Nieformalna sieć przyszłych koordynatorów ds. usług cyfrowych do celów współpracy i koordynacji w okresie przed 17 lutego 2024 r.

1. Przed 17 lutego 2024 r. zachęca się państwa członkowskie, aby za pośrednictwem nieformalnej sieci („nieformalna sieć”) koordynowały swoje działania podejmowane w reakcji na rozpowszechnianie nielegalnych treści na bardzo dużych platformach internetowych i za pośrednictwem bardzo dużych wyszukiwarek internetowych, które to platformy i wyszukiwarki wskazano już na podstawie art. 33 ust. 4 tego rozporządzenia.
2. Te państwa członkowskie, które wyznaczyły już lub przynajmniej zidentyfikowały swojego niezależnego koordynatora ds. usług cyfrowych na podstawie art. 49 rozporządzenia (UE) 2022/2065, zachęca się do udostępnienia Komisji danych kontaktowych odpowiedzialnego organu, który został lub zostanie wyznaczony. Wszystkie pozostałe państwa członkowskie zachęca się do jak najszybszego wyznaczenia swojego koordynatora ds. usług cyfrowych, w tym na zasadzie *ad hoc*, celem uczestnictwa w sieci przyszłych koordynatorów ds. usług cyfrowych zgodnie z pkt 1.
3. Pozostałe państwa członkowskie zachęca się do wyznaczenia urzędnika wysokiego szczebla, który będzie uczestniczył w pracach nieformalnej sieci, oraz do udostępnienia Komisji danych kontaktowych organu reprezentowanego przez tego urzędnika, który to organ może pełnić funkcję punktu kontaktowego do czasu wyznaczenia przez dane państwo członkowskie swojego koordynatora ds. usług cyfrowych.

Specjalne posiedzenia na potrzeby koordynacji reakcji

4. Komisja z własnej inicjatywy lub na zalecenie co najmniej jednego członka nieformalnej sieci przyszłych koordynatorów ds. usług cyfrowych mogłaby zwoływać posiedzenia nieformalnej sieci przyszłych koordynatorów ds. usług cyfrowych. Zaleca się, aby nieformalna sieć współpracowała z Komisją w reagowaniu, w ramach specjalnych posiedzeń, na incydenty, w szczególności wynikające z rozpowszechniania nielegalnych treści, stwarzające wyraźne ryzyko zastraszania grup ludności i destabilizacji struktur politycznych i społecznych w Unii lub na części jej terytorium, w tym na incydenty, które mogą prowadzić do poważnego zagrożenia dla bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego w Unii lub na znacznej części jej terytorium.

5. Komisja zachęca państwa członkowskie do aktywnego udziału w posiedzeniach nieformalnej sieci.
6. Na potrzeby reakcji koordynowanej przez nieformalną sieć można by stosować następujące narzędzia:

Regularne posiedzenia poświęcone reagowaniu na incydenty

7. W kontekście takich incydentów Komisja zaleca, aby nieformalna sieć przyszłych koordynatorów ds. usług cyfrowych zbierała się regularnie w celu uzyskania skoordynowanego zrozumienia tego, w jaki sposób nadzwyczajne okoliczności kształtują się na poziomie krajowym, oraz proponowania ram dla wszelkich działań następczych, które mogą zostać uznane za niezbędne w związku ze stwierdzonymi nadzwyczajnymi okolicznościami.
8. Posiedzenia takie powinny obejmować następujące aspekty:
 - a) wymianę informacji, dobrych praktyk, metod, systemów i narzędzi technicznych w celu wspierania działań nadzorczych wobec bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych w kontekście kryzysu;
 - b) wymianę informacji gromadzonych na szczeblu krajowym od właściwych organów krajowych w odniesieniu do identyfikacji nielegalnych treści w internecie związanych z sytuacją kryzysową i ich nagłaśniania przez bardzo duże platformy internetowe i bardzo duże wyszukiwarki internetowe, w tym informacji na temat ich wpływu na lokalną opinię publiczną, o ile takie informacje są dostępne.

Gromadzenie informacji

9. Nieformalna sieć przyszłych koordynatorów ds. usług cyfrowych mogłaby, w stosownych przypadkach, przedstawiać użyteczne informacje na temat funkcjonowania i konstrukcji określonych bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych, które to informacje poszczególni koordynatorzy zebrali w ramach wykonywania swoich zadań oraz w ramach swoich kompetencji określonych w rozporządzeniu (UE) 2022/2065 lub od innych właściwych organów w swoich państwach członkowskich.

Wsparcie Komisji w monitorowaniu i egzekwowaniu rozporządzenia (UE) 2022/2065

10. W okresie przed dniem 17 lutego 2024 r. zachęca się państwa członkowskie do wspierania Komisji w wykonywaniu uprawnień przyznanych jej na podstawie rozdziału IV sekcja 4 rozporządzenia (UE) 2022/2065 wobec dostawców bardzo dużych platformach internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych, które to platformy i wyszukiwarki wskazano już na podstawie art. 33 ust. 4 tego rozporządzenia.
11. Takie wsparcie może obejmować:
 - a) pomoc Komisji w odbieraniu wyjaśnień na podstawie art. 68 rozporządzenia (UE) 2022/2065;
 - b) pomoc Komisji w przeprowadzaniu kontroli na ich terytorium na podstawie art. 69 rozporządzenia (UE) 2022/2065, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami i procedurami krajowymi.

Zachęcanie do udziału w istniejących mechanizmach dobrowolnej współpracy

12. Ponadto zachęca się państwa członkowskie do udziału w istniejących mechanizmach dobrowolnej współpracy w celu przeciwdziałania rozpowszechnianiu nielegalnych treści w internecie. Takie mechanizmy (ramy) dobrowolnej współpracy obejmują w szczególności unijny protokół kryzysowy, który przewiduje dobrowolny mechanizm reagowania na prawdopodobny kryzys w środowisku internetowym w następstwie aktu terrorystycznego lub brutalnego aktu ekstremistycznego. Ponadto zachęca się państwa członkowskie do koordynowania działań za pośrednictwem międzynarodowych forów na rzecz walki z terroryzmem, takich jak inicjatywa Christchurch Call i prowadzone przez branżę Globalne Internetowe Forum Przeciwdziałania Terroryzmowi.

Okres stosowania

13. Niniejsze zalecenie stosuje się do dnia 17 lutego 2024 r.
14. Niniejsze zalecenie skierowane jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 20 października 2023 r.

W imieniu Komisji
Thierry BRETON
Członek Komisji